

PATRONA

magazin

„Jézussal járok minden nap...”

2023/24-ES TANÉV - 6. szám

Télbúcsúztató

Farsang

A Patronában a farsang nagyon jól telt, a felsősök előadásokat adtak elő a nagy díszben, és az alsósok is körbejártak osztályonként. Az osztályokban is mindenki bulizott, táncolt, játszott, és körbe mutogatták a jelmezeket. A tanárok is beöltöztek, és együtt szórakoztak a gyerekekkel. Délelőtt egy pár óra meg volt tartva, de azután indult a buli! Rengeteg féle jelmez volt, és rengeteg étel! Sajnos hamar eltelt a nap, de mindenki nagyon élvezte. Ez volt a lényeg!

És ne felejtse el senki sem otthon farsangi fánkot készíteni!

Máthé Fruzsina
4.b. osztályos tanuló

Télűzés busójárással

A busójárás a farangi időszak fontos eseménye, mára az emberiség szellemi kulturális örökségének része lett, 2009-től - első magyarországi elemként - szerepel az UNESCO szellemi örökség reprezentatív listáján, 2012 óta pedig hungarikum.

A télűző, tavaszköszöntő népszokás megjelenéséről a XVIII. század végéről vannak az első adatok. Tradicionális elemei évszázadok óta változatlanok: borzas busóbundát, vázsongatyát, bocskort öltő felnőttek faragott álarcokban, jellegzetes kellékekkel - tarisznyákkal, buzogányokkal, öles kereplőkkel és kolompokkal - felszerelve búcsúztatják a zord évszakot és várják a tavaszt.

A mohácsi sokácok messze földön ismert népszokása, a busójárás idejét a tavaszi

napfordulót követő első holdtölte határozza meg. Régen Farsangvasárnap reggelétől Húshagyókedd estéjéig tartott a mulatság.

A hagyomány eredetét a mohácsiak a törökűzés legendájával magyarázzák. E szerint a Mohács-szigeti mocsárvilágba menekült őslakos sokácok megalékelve a rabigát, ijesztő álarcokba öltözve, maguk készítette zajkeltő eszközökkel, az éj leple alatt csónakokkal átkelve a Dunán, kizavarták a törököket Mohácsról, amely végül 1687-ben szabadult fel a török uralom alól.

A balkáni eredetű sokácok nagyarányú betelepítése csak mintegy tíz évvel ezután kezdődött meg. Minden bizonnyal korábbi hazájukból hozták magukkal a szokást, mely aztán Mohácson formálódott tovább és nyerte el mai alakját.

BUSÓJÁRÁS A PATRONÁBAN

Általános iskolánkban sok évre visszanyúló hagyomány, hogy farsang napján alsó tagozatos diákjaink busójelmezbe öltözve, kereplőkkel járják körbe az egyes osztályokat, ahol jókívánságokkal és a hagyományok felelevenítésével úzik el a telet, valamint az ártó szellemeket. Céljuk, hogy megőrizve a busójárás tradicionális elemeit, vidámmá, színessé és szeretethetővé tegyék a farsangolást.

Részlet Egy tanítónő, akinek szíve van című életrajzi könyvből:

Minden, amit megtudhatsz Jézusról nevezett Boldog Gerhardinger Teréziáról

Gerhardinger Karolina egy barátságos, hat éves kislány. Szüleivel él együtt Regensburg mellett, egy Stadtamhof nevű helységben. A mai napon végül elviszik szülei a közeli kolostor iskolájába. Már nagyon régen előre örült ennek a napnak. Nagyon izgatott. Karolina szorgalmasan tanul és a tanító nénik nagyon örülnek neki. Sajnos, a kor, amiben élnek nagyon békétlen. Napóleon, a nagy hadvezér sok háborút vezet Európában. Karolina is megéli Napóleon seregeinek támadását. A padlásablakon át nézi a régensburgi csatákat. Kíváncsisága erősebb, mint a félelme. Karolinaédesapja hajósmester a Dunán. Uszályokon árut szállít. Ez egy kalandos foglalkozás, mert a Duna néha veszélyes. Ha Karolina elkíséri az édesapját, nagyon büszke rá. Mindig ráhagyatkozik apjára, megbízik benne. Folytatjuk!!

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony és a megszentelt élet napja

A mai nap a világosság, a Jézussal való találkozás ünnepe, amelyben Isten végtelen gyöngédsége és szeretete mutatkozik meg irántunk, bűnös ember iránt. Az Úr Jézus ugyanis emberré lett, és sorsközösséget vállalt velünk, olyannyira, hogy bennünk akar élni. Azáltal akar megtisztítani minket, hogy vállalta a kísértést is, hogy segítsen nekünk legyőzni azokat: „mivel maga is kísértést szenvedett, tud segíteni azokon, akik a kísértéssel küzdenek” (Zsid 2,18). Bízunk tehát a minket szerető Istenben, és nyissuk meg szívünket, hogy beragyogja Krisztus világossága!

Ünnep az ünnepben: II. János Pál pápa 1997. évtől február 2-át, Gyertyaszentelő Boldogasszony napját a megszentelt élet napjává nyilvánította. Ezért ezen a napon ünnepeljük a megszentelt életet élő, a szerzetes hivatást választó férfiakat és nőket szerte a világon. Imádkozzunk a szerzetesekért, a megszentelt életet élőkért és a hivatásokért!

Február 2.

Gyertyaszentelő Boldogasszony

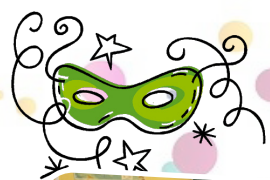
„Bizakodva kiáltok fel én is Simeonnal:
„Most bocsásd el Uram, szolgálodat
békességben!”

**Dicséret, tisztelet és hála a
Háromszemélyű Egy Istennek
és rendünk legszentebb
Anyjának, Máriának!”**

Boldog Mária Terézia Gerhardinger

FARSANG KÉPEKBE

Február 1-jén rendeztük meg az általános iskolában a farsangot.

Ezen a napon az alsó tagozatosok már reggel jelmezben érkezhettek. A jeles nap reggelén – a 4.b osztályosoknak köszönhetően – busók járták végig az általános iskolai osztályokat, akik tanítók vezetésével erős zajkeltés közepette kergették el „félelmetes” maszkjaikkal a sok rosszat és a telet, hogy csak a jó maradjon és mielőbb érkezzen a tavasz.

Az alsó tagozatos diákok délelőtt során a tanítók által összeállított játékos feladatok várták az egyes osztályokat, ahol a farsangi hagyományokat dolgozták fel a diákok az életkori sajátosságoknak megfelelően. Ebéd után vette kezdetét a zenés, jelmezes felvonulás a nagy díszteremben. A színes karnevált közös csujogatós követte Molnár Luca tanárnő vezetésével. A játékos program délután is folytatódott az osztálytermekben, ahol különböző vetélkedőkön mindenki kipróbálhatta kreativitását, ügyességét.

A felsős tanulók a Föld körüli utazással köszöntötték az idei farsangot. Az osztályok Földünk kontinenseit mutatták be felkutatva azok jellegzetességeit, különlegességeit az óceánon innen és túl. Az egyes osztályok jelmezeikkel, zenés és táncos programjukkal önfeláldozóan ideérték fel mindannyiunk számára felidéztek a különböző kultúrákat, szokásokat. Külön öröm volt, hogy a tanárok közül is többen jelmezt öltöttek magukra. A produkciókat végül a farsangi zsűri értékelt, és méltatta. A tematikus farsangi programot kötetlen, közös táncos program zárta. Köszönjük a szülőknek is a fantasztikus jelmezeket és a számtalan finomságot!

Gilicze Zoltán

Lassan vége a télnek és vele a nyugodt téli álmoknak. A megfelelő mennyiségű és minőségű alvás nemcsak az embereknek, hanem az állatoknak is nagyon fontos ahhoz, hogy egészségesek legyenek és megfelelően tudjon működni a szervezetük. Sok faj alvási szokásai azonban a legkevésbé sem hasonlítanak az emberekéhez.

Ebben a cikkben a LEGFURCSÁBB ALVÁSI SZOKÁSOKKAL rendelkező állatokról olvashattok érdekességeket ABC rendben, a Wordatlas összeállítás alapján.

Albatroszok

Az albatroszok repülés közben alszanak, körülbelül napi 42 percet. Az életük legnagyobb részét az óceánok, tengerek felett repkedve töltik. Kihasználják a légáramlatokat, illetve az áramlatok sebességét, így képesek a repülési magasságukat minimális erőfeszítés mellett is megőrizni.

Bálnák

Hatalmas méretük miatt csak rövid ideig, megszakításokkal pihenhetnek, máskülönben könnyen megfulladnának. 5-10 percig alszanak a víz felszínén, függőleges helyzetben. A tudósok azt gyanítják, hogy az emlősök közül a legkevesebb alvásra a bálnáknak van szükségük: napi tevékenységeik kevesebb, mint 10% -át teszi ki.

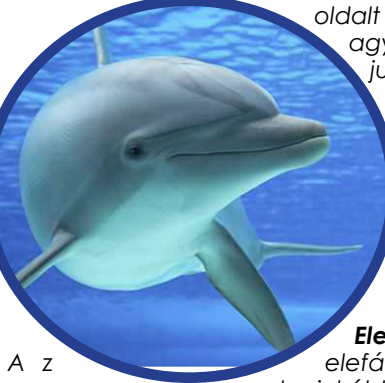
Csimpánzok

Az csimpánzoknak emberekhez hasonlóan 8-9 órás alvástra van szükségük naponta. A saját „ágyukban” alszanak, amelyeket ágakból, gallyakból és levelekből készítenek el, leginkább valamilyen magas fa felső részén. Így ugyanis kisebb eséllyel tudják őket megtámadni alvás közben.

Delfinek

A delfinek a nyitott szemmel alvás mesterei, naponta körülbelül két órát szundítanak, és közben az egyik szemük mindig nyitva van. Így biztosítják, hogy időben észrevegyék, ha egy ragadozó megtámadni készül őket. Vízszintesen és függőlegesen is képesek aludni, sőt úgy is, hogy közben egy másik delfin mellett úsznak. A nyitott szemmel alvás azonban nemcsak a ragadozók elleni védekezés miatt fontos, hanem azért is, mert az agyuk azon az oldalon, ahol a csukott szemük van, képes monitorozni az oxigénfelvételüket. A két oldalt képesek váltogatni, így az agyuk mindkét oldala pihenéshez jut. Így tehát mindig csak az egyik agyféltekéjükkel alszanak, a másikkal éberem figyelnek.

Az elefántok főként éjjel alszanak és leginkább fekvé. Egy nap mindössze kettő-négy óra alvásra van szükségük. A kutatók szerint a vegetáriánus életmódjuk miatt csak gyakori evéssel tudják fenntartani hatalmas méretüket, ezért inkább folyton esznek, mintsem aludnának.

Fókák

Jellemzően a fókák egy része is csak az egyik agyféltekéjével alszik, de vannak olyanok, amelyek képesek mély alvásra is. Vannak, amelyek úgy alszanak, hogy mély alvás közben

a légzőnyílásukat a víz felszíne felett tartják. Szárazföldön tartózkodva viszont képtelenek erre.

Kecskék

A kecskék húsz vagy annál több fős csapatokban

érezik magukat a legjobban.

Az alvásuk körülbelül 5 órányi alvásra van szükségük, amelyet több kisebb részre osztanak legelés közben, hogy segítsék az emésztésüket. A legkisebb zajra is felriadnak, ami segít megvédeni őket egy esetleges ragadozó támadástól.

Naponta körülbelül 5 órányi alvásra van szükségük, amelyet több kisebb részre osztanak legelés közben, hogy segítsék az emésztésüket. A legkisebb zajra is felriadnak, ami segít megvédeni őket egy esetleges ragadozó támadástól.

Lajhárok

A lajhárok naponta 10-15 órát alszanak, és amikor ébren vannak, akkor sem különösebben aktívak - igen lassan és megfontoltan mozognak. Általában a fák lombjában, ágakról lelógva alszanak, hogy elkerüljék a ragadozókat.

Tengeri vidrák

A tengeri vidrák a hátukon alszanak a víz felszínén lebegve. Jó alvónak számítanak, mivel naponta körülbelül 11 órát töltenek szundikálással. Sosem alszanak egyedül: inkább párokban vagy nagyobb csapatokban, egymás mancsát fogva pihennek, hogy védjék magukat a váratlan hullámoktól. Néha tengeri hinárba tekerik magukat, hogy így horgonyozzák magukat a parthoz.

Zsiráfok

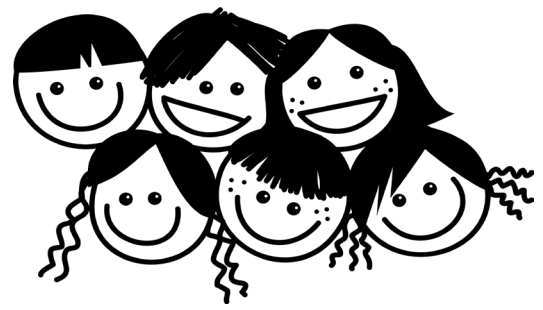
A szabadon élő zsiráfok általában 20 perces alvásokat iktatnak be napközben, hiszen állandó veszélynek vannak kitéve. Leggyakrabban húsz fős csapatokban közlekednek. Nekik így a legbiztonságosabb, hiszen leselkednek rájuk az oroszlánok, a leopárdok és a hiénák is. Páran mindig őrködnek, míg a többiek alszanak. A fogságban élő társaik azonban négy-öt órát is pihennek, többnyire éjszaka és megszakításokkal. Alvás közben vagy állnak, vagy lefeksznek.

Ahogy olvashattátok, ahány állat, annyiféle alvási szokás. Az alvás időtartama az állatoknál széles skálán mozog. Akadnak olyanok, akik beérik pár perc aktív pihenéssel, mások szikláról vagy fáról lefelé lógva is képesek naphosszat aludni. Tény azonban, hogy a kutatók még nem találtak egyetlen olyan élőlényt sem, amely egyetlen perc aktív pihenés nélkül képes lenne hosszú távon életben maradni.

Összefoglalva, az állatok esetében is a saját biológiai ritmusuk határozza meg mennyi ideig és mikor alszanak, ami jellemzően a nap mozgásával összhangban működik. De attól is függ, mennyi időt töltenek pihenéssel az állatok, hogy mivel táplálkoznak, és milyen veszélyeknek vannak kitéve. Gyűjtsetek ti is hasonló érdekességeket az állatvilágról, és írjátok mag a Patrona Magazinban, azaz a PM-ben!

Hahota

„A humor a lélek fegyvere...”

Csak megfontoltan!

Lépésben halad a kocsisor a rakparton a reggeli dugóban.

A taxiban ülő türelmetlen hölgy odafordul a taxisofőrhez:
- Mondja kérem, nem tudna gyorsabban menni?
- Tudnék, asszonyom – válaszolja az udvarias taxis -, de nem hagyhatom itt a kocsit...

Februári hangulatban

- Pistike, mondj egy téli gyümölcsöt! - kéri az órán a tanító bácsi. A kislány egy darabig gondolkozik, majd vidámon rávágja:
- Síparadicsom!

Kontinensek ismerete

- Mi az antarktisi különleges alakulat neve? - kérdezi a tanár az osztálytól.
Pistike úgy jelentkezik, hogy majd kiesik a padból. - MirElit!

Konyhában

- Jean, furcsa szagot érzek. Nem futott ki a tej?
- Az lehetetlen uram, zárva van az ajtó.

Ész-kombájn

Próbáljátok megoldani az alábbi logikai feladatokat!

Igazmondó

Az állatkertben megtalálható állatok közül csak kettő képes arra, hogy beszéljen, a tigris és az oroszlán. Azonban az oroszlán hétfőnként, keddenként és szerdánként csak hazudik, a többi napon pedig csak igazat mond. A tigris csütörtökönként, péntekenként és szombatonként hazudik, a többi nap igazat mond. „Tegnap hazudtam” - mondja az oroszlán. „Én is” - mondja a tigris.

Milyen nap van ma?

Fogadjunk!

Anna és Bea teniszeznek, a játékuknak komoly tétje van, ugyanis minden nyertes játszma 100 forintot ér. Anna 3 játszmát nyer meg, a végén mégis Bea távozik 500 forinttal többel a zsebében.

Hány játszmát játszottak, ha azt feltételezzük, hogy nem volt döntetlen?

Gilicze Zoltán

MEGEMLÉKEZÉS A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN

Általános iskolánk hagyományát követve, a magyar kultúra napján olyan átfogó program került megszervezésre a diákjaink számára, amelynek célja a magyarságtudat elmélyítése, a szülőföld iránti hűség erősítése, az anyanyelvi képességek fejlesztése és magyarság kulturális értékeinek mélyítése volt. Az egész napos program keretében a diákok hallhattak arról, a magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük meg január 22-én, annak emlékére, hogy – a kézirat tanúsága szerint – Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le Szatmárcsekén a Himnusz kéziratát. Azt is megtudhatták az aulai kiállítást látogatók, hogy a magyar kultúra minden olyan kultúra, mely bármely módon a magyar néphez köthető. A magyarság történelmi vándorlása miatt ez pedig nem csak Magyarország területén, hanem az egész világon megtalálható. Délután, a nagy díszteremben került bemutatásra – Fabók Mancsi Bábszínháza előadásának keretében – „A székely menyecske és az ördög” című előadás. Ez a színmű 2014-ben a VII. Gyermek-és Ifjúsági Színházi Szemle fődíját nyerte el. Népszerűségét jól mutatja, hogy a nálunk sorra kerülő előadás az 1005. alkalom volt, hogy bemutatásra került. A program megvalósulását a Nemzeti Tehetség Program 2023. - „Népi játszóház és alkotóműhely komplex tehetségfejlesztő program a Patronában” nevű sikeres pályázatunk tette lehetővé. A programhoz szorosan kapcsolódva idén is ezen napon került kihirdetésre az egész iskolát megmozgató versillusztrációs pályázat. Itt olyan költők verseiből válogattunk, akik legfőbb küldetésüknek a magyar kultúra éltetését tekintették. A tavalyi felhívásra több mint száz pályamunka érkezett az alsó és felső tagozatos diákok részéről. Bízunk benne, hogy idén is sokan vesznek részt a pályázaton, amelynek eredményhirdetésére 2024. február 14-én, a Nemzetközi Könyvajándék Napon kerül sor.

Gilicze Zoltán

„Tiszán innen, Dunán túl” - népdaléneklési verseny

Január 24-én rendeztük meg iskolánkban a Tiszán innen, Dunán túl népdaléneklési verseny kerületi fordulóját.

Vendégként a Weöres Sándor Általános Iskolából érkezett egy kis csapat, iskolánk pedig tizenkét produkcióval indult. A budapesti fordulóra kiemelt arany minősítéssel lehet továbbjutni.

KIEMELT ARANY MINŐSÍTÉST KAPTAK:

5-6. évfolyam

Szóló kategóriában Illés-Vízler Veronika 5.b

Kisegyüttes kategóriában: Mosolygó Julianna és Szabó Anna 6.b

7-8. évfolyam

Szóló kategóriában: Láng Janka 7.a

Énekegyüttes kategóriában: Damjanovics Panna, Jancsó Réka, Koller Báborka, Markovich Melinda, Szalay Rita, Szenthe Sára, Takácsy Hanna 8.a

9-12. évfolyam

Szóló kategóriában Sarlós Sára 10.b

Énekegyüttes kategóriában: Dezsényi Johanna, Hódsági-Molnár Ilona, Németh Viola, Sarlós Sára, Szabó Edina, Triesz Alida, Vasaji Klára, 10.b

ARANY MINŐSÍTÉST KAPTAK:

Víg pacsirták énekegyüttes (Baráth Flóra, Berecz Áron János, Kánya Kincső, Kiss Karolina Abigél, Martinez - Katona Milagros, Zavodnyik Luca - Weöres Sándor Ált. Isk. és Gimnázium

Nagy Kamilla és Sztéránku Lelle 5.b, Damjanovics Panna 8.a, Dobay Anna, Kisjuhász Jázmin, Pammer Lili 10.a

EZÜST MINŐSÍTÉST KAPTAK:

Kovács Abigél 7.a, Kovács Abigél, Láng Janka, Nágj Borbála, Pataki Anna, Sarkady Dóra, Sövegjártó Vilma 7.a Nágj Johanna és Plajner Júlia 9.a,

Felkészítő tanárok: Szabó Beáta Kinga, Dr. Süttőné Tóth Katalin, Szőnyiné Lobmayer Margit

VÁRJUK SZERKESZTŐSÉGÜNKBE AZOKAT A GYERMEKEKET, AKIK SZÍVESEN ÍRNÁNAK, RAJZOLNÁNAK A PATRONA ÚJSÁGBA!!! Jelentkezni: Rigóné Tomka Leánál lehet a lea.tomka@gmail.com vagy a tanári szobában.